

**ALGEMENE WATERSCHAPSINKOOPVOORWAARDEN
VOOR ICT (Leveringen en Diensten) 2012**
(AWIVI-2012)

I ALGEMEEN

1. Definities

In deze algemene voorwaarden worden de navolgende definities met een beginhoofdletter gebruikt. Onder deze begrippen wordt verstaan:

- 1.1** Artikel: een artikel van deze voorwaarden.
- 1.2** Aanpassen: het veranderen van de Programmatuur .
- 1.3** Acceptatie: de acceptatie door de Opdrachtgever als bedoeld in Artikel 5 van deze voorwaarden.
- 1.4** Acceptatietest: een test van een Product of dienst zoals deze zal worden ervaren tijdens gebruik in de beoogde productieomgeving.
- 1.5** Algemene (inkoop)Voorwaarden of Voorwaarden: deze algemene voorwaarden voor de inkoop van leveringen en Diensten op het gebied van ICT (Informatie en Communicatie Technologie), ook wel genoemd Algemene Waterschapsinkoopvoorwaarden voor ICT (AWIVI-2012), die van toepassing zijn op, en deel uitmaken van, de Overeenkomst.
- 1.6** Apparatuur: een samenstel van machines inclusief de daarbij behorende, meest recente versie van Systeem Programmatuur waarop, of in samenhang waarmee de Programmatuur dient te worden gebruikt, of die door Opdrachtnemer moet worden geïmplementeerd.
- 1.7** Broncode: de tekst van de Programmatuur die ten grondslag ligt aan de Objectcode en geschreven is in een algemene gehanteerde programmeertaal met de bijbehorende technische Documentatie.
- 1.8** Bijlage: een aanhangsel bij de Overeenkomst dat na parafering door beide Partijen deel uitmaakt van de Overeenkomst.
- 1.9** Diensten: de door Opdrachtnemer op basis van de Overeenkomst ten behoeve van Opdrachtgever te verrichten werkzaamheden.
- 1.10** Documentatie: de handleidingen of andere gebruikersinstructies behorende bij het Product of het Resultaat, in de Nederlandse taal.
- 1.11** Functioneel ontwerp/ Basisontwerp: het ontwerp waarin functionele en niet-functionele specificaties en de eisen van de Opdrachtgever zijn neergelegd met betrekking tot het te realiseren Resultaat.
- 1.12** Implementatie: het inrichten van Programmatuur en de technische installatie van de Programmatuur of overige Programmatuur zodat de Programmatuur conform de overeengekomen specificaties functioneert.
- 1.13** Informatiedragers: stoffelijke zaken waarop gegevens, informatie en/of Programmatuur die vervaardigd en/of ontwikkeld zijn ten behoeve van de Opdrachtgever, dan wel waarvan anderszins de (eigendoms)rechten toebehoren aan de Opdrachtgever in de ruimste betekenis, zijn vastgelegd.
- 1.14** Keuring: de keuring van het Product op visueel waarneembare gebreken en non-conformiteit uitgevoerd op verzoek van de Opdrachtgever bij de Opdrachtnemer voorafgaande aan de levering.
- 1.15** Licentie: het recht van Opdrachtgever om (Standaard)Programmatuur te gebruiken waarvan de intellectuele eigendomsrechten bij een ander dan de Opdrachtgever berusten.
- 1.16** Maatwerkprogrammatuur: de door Opdrachtnemer ten behoeve van Opdrachtgever te ontwikkelen en aan te passen Programmatuur, waaronder begrepen de wijzigingen en aanvullingen van de Standaard Programmatuur, met bijbehorende Documentatie en materialen.
- 1.17** Nieuwe versie: een gewijzigde versie van de Programmatuur als gevolg van vernieuwend en/of preventief onderhoud.
- 1.18** Objectcode: de door de computer "leesbare" instructies van software.

- 1.19** Opdrachtgever: het waterschap
- 1.20** Opdrachtnemer: de wederpartij van de Opdrachtgever.
- 1.21** Overeenkomst: de Schriftelijke vastlegging tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer waarop deze Inkoopvoorwaarden van toepassing zijn verklaard.
- 1.22** Partij(en): Opdrachtgever en Opdrachtnemer afzonderlijk of gezamenlijk, afhankelijk van de context.
- 1.23** Product: de aan de Opdrachtgever door de Opdrachtnemer op grond van de Overeenkomst te leveren roerende zaak of roerende zaken.
- 1.24** Programmatuur: het geheel van Standaard en Maatwerkprogrammatuur met bijbehorende Nieuwe Versies, Verbeterde Versies, Documentatie en materialen.
- 1.25** Resultaat: de materiële en/ immateriële voortbrengselen in de ruimste zin des woords welke voortvloeien uit een Overeenkomst.
- 1.26** Schriftelijk: hieronder wordt mede verstaan: per e-mail, Electronic Data Interchange (EDI) of via enig ander (elektronisch) medium, voor zover dit uitdrukkelijk is bepaald of uit de context blijkt.
- 1.27** SLA (service level agreement): een technische en gedetailleerde specificatie van de op grond van een Overeenkomst te leveren Diensten alsmede voor elk gespecificeerd onderdeel van deze Diensten de eisen waaraan dat specifieke onderdeel in het bijzonder moet voldoen.
- 1.28** Standaard Programmatuur: voor algemeen gebruik ontwikkelde Programmatuur die niet exclusief aan Opdrachtgever beschikbaar wordt gesteld..
- 1.29** Systeem Programmatuur: programma's die door de computerfabrikant met de apparatuur meegeleverd worden en die efficiënt gebruik van de apparatuur mogelijk maken.
- 1.30** Technisch ontwerp: de vertaling van het Functioneel ontwerp/Basisontwerp in technische specificaties.
- 1.31** Verbeterde versie: een gewijzigde versie van de Programmatuur als gevolg van preventief en/of correctief onderhoud.
- 1.32** Werkdag: kalenderdagen, behoudens weekenden en algemeen erkende feestdagen in de zin van Artikel 3, eerste en tweede lid, van de Algemene Termijnenwet, waarop de overeengekomen Diensten worden verricht.

2. Toepassing

- 2.1** Wijziging van of aanvulling op de Overeenkomst of afwijkingen van (onderdelen van) de Inkoopvoorwaarden zijn slechts bindend, voor zover zij uitdrukkelijk Schriftelijk tussen Partijen zijn overeengekomen.
- 2.2** Indien bij de uitvoering van de Overeenkomst gebruik wordt gemaakt van door de Opdrachtgever ter beschikking gestelde, of door de Opdrachtgever goedgekeurde tekeningen, specificaties, instructies, waaronder begrepen doch niet daartoe beperkt de aankondiging of het bestek van een opdracht, alsmede keuringsvoorschriften en dergelijke, maken deze deel uit van de Overeenkomst.
- 2.3** De toepasselijkheid van eventuele door de Opdrachtnemer gehanteerde algemene voorwaarden wordt hierbij uitdrukkelijk van de hand gewezen.
- 2.4** In geval van strijd tussen de Nederlandse tekst van deze Inkoopvoorwaarden en vertalingen daarvan, prevaleert steeds de Nederlandse tekst.
- 2.5** Alle in het kader van de Overeenkomst door Partijen over te leggen bescheiden dienen te zijn gesteld in de Nederlandse taal.

II UITVOERING VAN DE OVEREENKOMST

3. Levering en eigendomsoverdracht

- 3.1** Tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen, geschiedt levering van het Product door de Opdrachtnemer op de overeengekomen leveringsdatum of -data, binnen de overeengekomen leveringstermijn(en) of op het overeengekomen tijdstip, op het door de Opdrachtgever opgegeven afleveringsadres en

afleveringsplaats, en draagt de Opdrachtnemer alle kosten en risico's die verbonden zijn aan het vervoer van het Product daarheen, met, waar van toepassing, inbegrip van de betaling van de invoerrechten en de verantwoordelijkheid voor de vervulling van de daarmee verbandhoudende formaliteiten. (DDP)

3.2 De overeengekomen leveringsdatum, of -data, of -termijn(en) gelden als vast en fataal. Indien niet binnen de overeengekomen termijn op de overeengekomen plaats het Product is afgeleverd, is de Opdrachtnemer zonder ingebrekestelling in verzuim.

3.3 Onverminderd het bepaalde in lid 2 is de Opdrachtnemer bij overschrijding door de Opdrachtnemer van de overeengekomen leveringsdatum, of -data, of -termijn(en) anders dan door overmacht, een direct opeisbare boete verschuldigd van 0,1% van de prijs van het desbetreffende Product voor elke dag dat deze tekortkoming voortduurt, tot een maximum van 10%. Indien de Levering anders dan door overmacht blijvend onmogelijk is geworden, is de boete van in totaal 10% van de prijs van het desbetreffende Product onmiddellijk geheel verschuldigd.

3.4 De in lid 3 bedoelde boete komt de Opdrachtgever toe onverminderd alle andere rechten of vorderingen, daaronder mede begrepen:

(a) de vordering tot nakoming van de verplichting tot Levering van het Product (voor zover nakoming niet blijvend onmogelijk is geworden);

(b) het recht op schadevergoeding.

3.5 Indien een overeengekomen levertijd dreigt te worden overschreden, stelt de Opdrachtnemer de Opdrachtgever hiervan onverwijld Schriftelijk in kennis. Dit laat het bepaalde in lid 2 onverlet.

3.6 Eerdere Levering van het Product dan op de overeengekomen leveringsdatum, -data of -termijnen, geschiedt slechts na voorafgaande Schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever en leidt niet tot wijziging van het overeengekomen tijdstip van betaling.

3.7 De Opdrachtgever is bevoegd de Levering uit te stellen, tenzij dit onevenredige lasten voor de Opdrachtnemer met zich zou brengen. De Opdrachtnemer is verplicht het Product, zonder meerkosten, voor de Opdrachtgever op te slaan tot het moment van de uitgestelde Levering, tenzij dit onevenredige lasten voor de Opdrachtnemer met zich zou brengen, in welk geval Partijen in overleg zullen treden om tot een voor beide Partijen redelijke en acceptabele regeling te komen. Het bepaalde in de leden 2 tot en met 6 is van overeenkomstige toepassing op de door de Opdrachtgever uitgestelde Levering, met dien verstande dat verzuim van de Opdrachtnemer, zonder voorafgaande ingebrekestelling, eerst intreedt na overschrijding van de uitgestelde leveringsdatum, -data of -termijnen.

3.8 De eigendom van de op grond van de Overeenkomst aan Opdrachtgever geleverde zaken gaat op Opdrachtgever over bij levering.

3.9 Indien de zaken door Opdrachtnemer nog gebruikt moeten worden voor de (verdere) oplevering(en) in het kader van de Overeenkomst blijft het risico voor schade en/of verlies ter zake van voornoemde zaken tot de Acceptatietest bij Opdrachtnemer. In geval van schade en/of verlies heeft Opdrachtgever recht op kosteloze vervanging van de verloren of beschadigde zaken.

4. Garantie

4.1 Opdrachtnemer garandeert::

1. dat de door of namens hem te verrichten Diensten op vakbekwame wijze worden uitgevoerd, hieronder wordt mede verstaan dat het personeel dat belast is met de nakoming van zijn verplichtingen onder de Overeenkomst, de bedrijfsvoering van Opdrachtgever zo min mogelijk verstoort en dat de huisregels van Opdrachtgever respecteert en hiernaar handelt;

2. dat de door of namens hem te verrichten Diensten voldoen aan de in de Overeenkomst vastgelegde eisen;

3. de kwaliteit en deskundigheid van het personeel dat namens of door Opdrachtnemer is belast met de nakoming van zijn verplichtingen onder de Overeenkomst.

4. dat het afgeleverde Product aan de Overeenkomst beantwoordt, vrij van gebreken is en geschikt is voor het doel waarvoor het Product is bestemd. Het Product beantwoordt niet aan de Overeenkomst, indien het Product niet de eigenschappen bezit die de Opdrachtgever op grond van de Overeenkomst mocht verwachten;

5. dat, voor zover Opdrachtgever geen nadere eisen betreffende zaken en/of Diensten stelt, deze zaken en/of Diensten in ieder geval van goede kwaliteit zijn en tenminste aan de gebruikelijke eisen van deugdelijkheid, doelmatigheid en aan alle wettige eisen en gebruikelijke branchevoorschriften betreffende kwaliteit, veiligheid, gezondheid en milieu voldoen;

6. dat het afgeleverde Product vrij is van iedere bijzondere last of beperking die de Opdrachtgever niet uitdrukkelijk en Schriftelijk heeft aanvaard. De Opdrachtnemer vrijwaart de Opdrachtgever tegen iedere aanspraak ter zake;

7. dat hij in geval van ontwikkeling van en/of installatie van Programmatuur en/of computersystemen en/of netwerken en/of andere systemen de overeengekomen methodologie strikt en volledig zal toepassen, tenzij door Partijen daarvan uitdrukkelijk Schriftelijk is afgeweken;

8. dat hij het geleverde zal voorzien van gedetailleerde gebruikershandleidingen en functionele, beheers- en technische Documentatie, die Opdrachtgever in staat zullen stellen het geleverde te (doen) gebruiken en te (doen) onderhouden op hetzelfde niveau als waartoe Opdrachtnemer zelf in staat is alsmede ter zake van alle ten behoeve van Opdrachtgever ontwikkelde Programmatuur aan Opdrachtgever de Broncode zal leveren;

9. dat alle door hem aan Opdrachtgever geleverde Broncodes van dusdanige kwaliteit zijn, dat met behulp van deze Broncodes op de gebruikelijke wijze de door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever geleverde Objectcode kan worden gegenereerd en deze Opdrachtgever in staat stellen de geleverde Programmatuur te onderhouden;

10. dat hij bij werkzaamheden aan (computer)systemen van Opdrachtgever zorg zal dragen voor zodanige veiligstelling van op die systemen opgeslagen gegevens en/of informatie, dat verlies en/of beschadiging daarvan wordt voorkomen;

11. dat in geval van onderhoud aan systemen hij Opdrachtgever Schriftelijk op de hoogte zal houden van alle in de systemen aangebrachte wijzigingen van welke aard dan ook;

12. dat alle door hem aan Opdrachtgever op grond van de Overeenkomst te leveren zaken en Diensten volledig zullen voldoen aan alle met betrekking daartoe in Nederland geldende (overheids)regels;

13. dat alle door hem aan Opdrachtgever geleverde nieuwe en/of aangepaste versie(s) van Programmatuur op basis van het overeengekomene zowel qua hogere als qua lagere versie compatibel zullen zijn;

14. dat hij in geval van de levering van Programmatuur een redelijk aantal werknemers van Opdrachtgever ten behoeve van de acceptatieprocedure zal opleiden in het gebruik daarvan, alvorens de acceptatieprocedure als beschreven in Artikel 5 van deze voorwaarden plaatsvindt;

15. dat indien hij door Opdrachtgever wordt verzocht bij zijn offerte een SLA te voegen, deze aan alle daaraan in het algemeen en als verzocht door Opdrachtgever te stellen kwaliteitseisen zal voldoen en zal voorzien in een voorstel voor kortingen voor de gevallen waarin het overeengekomen Dienstenniveau niet wordt gehaald;

16. dat, tenzij Partijen anders zijn overeengekomen, hij na aflevering gedurende een periode van tenminste 36

maanden onderdelen voor de geleverde zaken en/of Diensten aan Opdrachtgever zal kunnen leveren.

5. Keuring, toetsing en acceptatie

5.1 Alle door de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever te leveren Producten, inclusief montage of installatie daarvan, met inbegrip van (deel)ontwerpen en de eventuele ondersteunende Documentatie die daaraan ten grondslag ligt en de eventueel daaruit voortvloeiende Producten en/of Diensten kunnen, indien Opdrachtgever dat wenst, eerst worden onderworpen aan een Keuring. Keuring door of namens de Opdrachtgever kan plaatshebben bij de Opdrachtnemer voorafgaande aan de levering.

5.2 De voorafgaande Keuring/ Acceptatietest door of namens Opdrachtgever houdt geen erkenning in dat het geleverde voldoet aan de in Artikel 4 bedoelde garanties.

5.3 In het geval het geleverde niet aan de in Artikel 4 genoemde garantie voldoet, dient Opdrachtnemer binnen redelijke termijn alle noodzakelijke maatregelen te treffen en werkzaamheden te verrichten en voor alternatieven te zorgen, waardoor het geleverde wel aan de Overeenkomst beantwoordt. Indien Opdrachtnemer zijn verplichting daartoe niet nakomt, heeft Opdrachtgever het recht, ongeacht alle andere aan hen toekomende rechten, om voor rekening van Opdrachtnemer alle noodzakelijke maatregelen te (laten) treffen en werkzaamheden te (laten) verrichten waardoor het geleverde wel aan de Overeenkomst beantwoordt.

5.4 Opdrachtgever heeft het recht de resultaten van de geleverde Diensten te (laten) toetsen. Hij wijst daartoe één of meer functionarissen aan, die bevoegd zijn namens hem de toetsing uit te voeren. De toetsing zal binnen een redelijke, in onderling overleg overeengekomen termijn worden uitgevoerd.

5.5 Aan het bepaalde in het vorige lid zal slechts uitvoering worden gegeven indien Partijen daartoe duidelijke, meetbare en objectieve acceptatiecriteria zijn overeengekomen.

5.6 Indien Opdrachtgever de toetsingsresultaten als onvoldoende beoordeelt, worden de Diensten niet geaccepteerd. Hij zal Opdrachtnemer Schriftelijk verzoeken om binnen een redelijke, door hem te bepalen termijn, alsnog aan het gestelde in de Overeenkomst te voldoen, tenzij nakoming van de Overeenkomst reeds blijvend onmogelijk is.

5.7 Indien bij de tweede Acceptatietest door Opdrachtgever opnieuw tekortkomingen worden geconstateerd, dan heeft Opdrachtgever zonder nadere ingebrekestelling het recht de betreffende Overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk te ontbinden, onverminderd de overige aan Opdrachtgever toekomende rechten.

5.8 Acceptatie van de Resultaten van de dienstverlening door Opdrachtgever vindt Schriftelijk plaats aan Opdrachtnemer.

6. Vervanging personen die belast zijn met de uitvoering van de Diensten

6.1 Vervanging van personen die zijn belast met de uitvoering van de Diensten, kan door Opdrachtnemer slechts bij uitzondering plaatsvinden.

6.2 Opdrachtnemer kan personen die zijn belast met de uitvoering van de Diensten niet zonder voorafgaande Schriftelijke toestemming van Opdrachtgever tijdelijk of definitief vervangen. Opdrachtgever weigert zijn toestemming niet op onredelijke gronden en kan aan deze toestemming voorwaarden verbinden. De voor de oorspronkelijke personen geldende tarieven kunnen bij vervanging niet worden verhoogd.

6.3 Indien Opdrachtgever vervanging verlangt van personen die zijn belast met de uitvoering van de Diensten, omdat hij meent dat dit in het belang van een goede uitvoering van de Overeenkomst nodig of wenselijk is, geeft Opdrachtnemer hieraan gevolg. Daarbij wordt een

tarief in rekening gebracht dat niet hoger is dan het tarief dat voor de persoon die wordt vervangen in de Overeenkomst is vastgelegd.

6.4 Bij vervanging van personen die belast zijn met de uitvoering van de Overeenkomst, stelt Opdrachtnemer personen beschikbaar die qua deskundigheid, opleiding en ervaring ten minste gelijkwaardig zijn aan de te vervangen personen.

7. Gebruik van zaken van Partijen en Diensten van derden

7.1 Bij het verrichten van de Diensten kan Opdrachtnemer gebruik maken van zaken die eigendom zijn van Opdrachtgever, waaronder begrepen: materialen en onderdelen, modellen, specificaties, tekeningen, software en Informatiedragers, en die voor dat doel aan Opdrachtnemer in bruikleen worden gegeven. Aan deze bruikleen kunnen voorwaarden worden verbonden.

7.2 Bij het uitvoeren van de Overeenkomst maakt Opdrachtnemer slechts na Schriftelijke toestemming van Opdrachtgever gebruik van de Diensten van derden. Opdrachtgever onthoudt deze toestemming niet op onredelijke gronden. Aan de toestemming kan hij voorwaarden verbinden. De door Opdrachtgever verleende toestemming laat onverlet de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van Opdrachtnemer voor de nakoming van de krachtens de Overeenkomst op hem rustende verplichtingen en de krachtens de belasting- en socialeverzekeringwetgeving op hem als werkgever rustende verplichtingen.

7.3 Zolang de Opdrachtnemer zaken van Opdrachtgever onder zich houdt, is het risico van beschadiging, tenietgaan of diefstal voor rekening van de Opdrachtnemer.

7.4 Zolang de Opdrachtnemer de zaken van Opdrachtgever onder zich houdt, is hij gehouden de betreffende zaken op te slaan als herkenbaar eigendom van Opdrachtgever.

7.5 De eigendom van Informatiedragers, die Opdrachtnemer aan Opdrachtgever beschikbaar stelt, blijft berusten bij Opdrachtnemer, tenzij op basis van de Overeenkomst de Opdrachtnemer verplicht is zijn Informatiedragers door bezitverschaffing aan Opdrachtgever in eigendom over te dragen.

III VERHOUDING TUSSEN PARTIJEN EN BEGELEIDING

8. Voortgangsrapportage

Opdrachtnemer rapporteert over de voortgang van de werkzaamheden aan Opdrachtgever zo vaak en op de wijze als in de Overeenkomst is bepaald dan wel Opdrachtgever nodig acht.

9. Contactpersonen

9.1 Beide Partijen wijzen een contactpersoon aan, die de contacten over de uitvoering van de Overeenkomst onderhoudt. Partijen informeren elkaar Schriftelijk over degene die zij als contactpersoon hebben aangewezen.

9.2 Contactpersonen kunnen hun Partij vertegenwoordigen en binden tenzij bij de Overeenkomst anders is bepaald.

10. Wijze van kennis geven

10.1 Kennisgevingen van Partijen op grond van de Overeenkomst of de Voorwaarden worden Schriftelijk gedaan.

10.2 Mondelinge mededelingen, toezeggingen of afspraken hebben geen rechtskracht, tenzij deze Schriftelijk zijn bevestigd.

11. Geheimhouding

11.1 De Opdrachtnemer maakt in publicaties of reclameuitingen geen melding van de Overeenkomst en gebruikt de naam van de Opdrachtgever niet als referentie dan na toestemming van de Opdrachtgever, welke toestemming

door de Opdrachtgever niet op onredelijke gronden zal worden onthouden.

11.2 De Opdrachtnemer maakt alle door de Opdrachtgever verstrekte of op andere wijze aan hem bekend gemaakte of bekend geworden gegevens en kennis waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs kan vermoeden op geen enkele wijze (verder) bekend, behalve voor zover enig wettelijk voorschrift of een uitspraak van de rechter hem tot bekendmaking daarvan verplicht.

11.3 De Opdrachtnemer verplicht alle personen die door de Opdrachtnemer bij de uitvoering van de Overeenkomst worden ingeschakeld de in lid 2 bedoelde geheimhoudingsverplichting na te leven en staat ervoor in dat deze personen die verplichting nakomen.

11.4 Opdrachtnemer stelt alle gegevens (Schriftelijke stukken, computerbestanden, etc.) die hij in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst onder zich heeft, binnen 10 Werkdagen na beëindiging van de desbetreffende werkzaamheden aan Opdrachtgever ter beschikking.

11.5 De Opdrachtgever kan de Overeenkomst ontbinden of bij de Overeenkomst een boete stellen op het schenden van de geheimhouding. Betaling van die onmiddellijk opeisbare boete laat de gehoudenheid van de Opdrachtnemer om de schade die het gevolg is van de schending te vergoeden, onverlet.

12. Beveiliging

12.1 Opdrachtnemer draagt zijn Personeel dat betrokken is bij de uitvoering van de werkzaamheden, voor zover die bij Opdrachtgever worden verricht, op de door Opdrachtgever aangegeven beveiligingsprocedures en huisregels in acht te nemen. Opdrachtgever informeert Opdrachtnemer tijdig over deze procedures en regels.

12.2 Opdrachtgever kan vorderen dat van Personeel van Opdrachtnemer minimaal drie Werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden bij Opdrachtgever verklaringen omtrent het gedrag worden overgelegd.

12.3 Opdrachtgever kan Personeel van Opdrachtnemer onderwerpen aan een veiligheidsonderzoek, overeenkomstig de bij Opdrachtgever gebruikelijke regels. Opdrachtnemer verleent aan dit onderzoek zijn volledige medewerking. Opdrachtgever kan op grond van de uitkomsten van een dergelijk veiligheidsonderzoek de inzet van het betrokken personeelslid bij de uitvoering van de Overeenkomst zonder opgave van redenen weigeren.

IV FINANCIËLE BEPALINGEN

13. Prijzen en tarieven

13.1 Opdrachtgever vergoedt geen kosten voor het uitbrengen van offertes.

13.2 Alle overeengekomen prijzen en tarieven zijn gesteld in euro en zijn exclusief omzetbelasting.

13.3 Opdrachtgever zal aan Opdrachtnemer de werkelijk door hem gemaakte kosten en uren vergoeden, tenzij in de Overeenkomst anders is overeengekomen.

14 Meer/Minderwerk

14.1 Indien door aanvullende wensen of gewijzigde inzichten van Opdrachtgever of door wijziging van de voor de te verrichten prestaties van belang zijnde wettelijke voorschriften, de prestaties die Opdrachtnemer op grond van de Overeenkomst moet verrichten, aantoonbaar worden verzaamd dan wel uitgebreid, is sprake van meerwerk, dat voor vergoeding in aanmerking komt. Tot meerwerk worden niet gerekend aanvullende werkzaamheden of gewijzigde inzichten die Opdrachtnemer bij het sluiten van de Overeenkomst had behoren te voorzien. Indien een Partij meent dat van meerwerk sprake is, zal zij daarvan zo spoedig mogelijk mededeling doen aan de andere Partij.

14.2 Opdrachtnemer vangt niet aan met meerwerk alvorens hij daartoe Schriftelijke opdracht van Opdrachtgever heeft gekregen. Opdrachtnemer brengt ter

verkrijging van een opdracht een Schriftelijke offerte uit met betrekking tot de omvang van het verwachte meerwerk en de daaraan verbonden tijdsduur en kosten. Ter zake van het door Opdrachtnemer te verrichten meerwerk gelden de bepalingen van de Overeenkomst, waaronder de tarieven en eventuele kortingen, voor zover deze door de nadere Schriftelijke opdracht niet worden gewijzigd. Opdrachtnemer kan bij het uitbrengen van een offerte geen nadere dan wel zwaardere voorwaarden stellen, dan die waarmee Opdrachtgever instemt.

14.3 Opdrachtnemer zal een opdracht tot meerwerk tot een maximum van 15% van de oorspronkelijke opdracht aanvaarden en uitvoeren. Een dergelijke opdracht tot meerwerk wordt uitgevoerd onder de bepalingen van de Overeenkomst.

14.4 Indien door gewijzigde inzichten van Opdrachtgever of door wijziging van de voor de te verrichten prestaties van belang zijnde wettelijke voorschriften de prestaties die Opdrachtnemer op grond van de Overeenkomst moet verrichten, aantoonbaar worden verlicht dan wel verminderd, is sprake van minderwerk, dat voor verrekening in aanmerking komt. Indien een Partij meent dat van minderwerk sprake is, doet zij daarvan zo spoedig mogelijk Schriftelijk mededeling aan de andere Partij. Indien een vaste prijs is overeengekomen bepalen Partijen in onderling overleg het bedrag van het minderwerk dat met de te betalen prijs zal worden verrekend.

15. Betaling en controle

15.1 Opdrachtgever betaalt de door hem op basis van de Overeenkomst verschuldigde bedragen uiterlijk binnen 30 dagen na ontvangst en goedkeuring van de desbetreffende factuur aan Opdrachtnemer.

15.2 Indien Opdrachtgever een factuur zonder geldige reden niet binnen het verstrijken van de in het vorige lid genoemde termijn heeft voldaan, is hij van rechtswege de wettelijke rente over het openstaande bedrag verschuldigd. Op de rentevergoeding kan Opdrachtnemer geen aanspraak maken, indien de desbetreffende factuur niet aan het gestelde in Artikel 14, tweede tot en met vierde lid, voldoet.

15.3 Opdrachtgever kan de betaling van een factuur of een deel daarvan, waarover tussen Partijen geen overeenstemming bestaat opschorten. Van deze bevoegdheid maakt Opdrachtgever uitsluitend gebruik, indien bij hem redelijke twijfel bestaat omtrent de juistheid van de desbetreffende factuur.

15.4 Overschrijding van een betalingstermijn door Opdrachtgever of niet-betaling van een factuur op grond van vermoedelijke inhoudelijke onjuistheid daarvan of ingeval van ondeugdelijkheid van het gefactureerde geeft Opdrachtnemer niet het recht rente te vorderen, zijn werkzaamheden op te schorten dan wel zijn werkzaamheden te beëindigen.

16. Voorschot

16.1 Indien is overeengekomen dat de Opdrachtgever ter uitvoering van de Overeenkomst (een) betaling(en) verricht vóór de Levering van het Product, kan de Opdrachtgever verlangen dat door de Opdrachtnemer voorafgaande aan die betaling(en) een kredietinstellingsgarantie "op afroep" aan de Opdrachtgever wordt afgegeven ter waarde van het (de) te betalen bedrag(en). Aan de garantie zijn voor de Opdrachtgever geen kosten verbonden. Wordt vanwege enige tekortkoming aan de zijde van de Opdrachtnemer het Product dat aan de Overeenkomst beantwoordt, niet binnen de overeengekomen termijn op het overeengekomen adres geleverd, dan is de Opdrachtnemer de wettelijke rente over het voorschot verschuldigd voor de tijd dat de tekortkoming voortduurt.

16.2 De kredietinstellingsgarantie "op afroep" wordt afgegeven door een door de Opdrachtgever aanvaarde kredietinstelling.

V TEKORTSCHIETEN IN DE NAKOMING, ONTBINDING

17. Tekortschieten in de nakoming

17.1 Indien één der Partijen tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen uit de Overeenkomst, kan de andere Partij haar in gebreke stellen. De nalatige Partij is echter onmiddellijk in verzuim als nakoming van de desbetreffende verplichtingen anders dan door overmacht binnen de overeengekomen termijn reeds blijvend onmogelijk is. De ingebrekestelling geschiedt Schriftelijk, waarbij aan de nalatige Partij een redelijke termijn wordt gegund om alsnog haar verplichtingen na te komen. Deze termijn is een fatale termijn. Indien nakoming binnen deze termijn uitblijft, is de nalatige Partij in verzuim.

17.2 De in het vorige lid genoemde ingebrekestelling is niet vereist indien de termijn waarbinnen de overeengekomen Diensten verricht hadden moeten zijn, voor de afloop daarvan is verlengd. Indien de in het vorige lid bedoelde nakoming ook niet heeft plaatsgevonden voor het eind van de verlengde termijn, is de nalatige Partij vanaf dat moment direct in verzuim.

17.3 Indien de Opdrachtnemer van de Opdrachtgever een ingebrekestelling ontvangt, zal de Opdrachtnemer binnen een door de Opdrachtgever gestelde termijn het gebrek of de non-conformiteit verhelpen. De Opdrachtgever kan er geen beroep meer op doen dat het Product niet aan de Overeenkomst beantwoordt, indien hij de Opdrachtnemer daarvan niet Schriftelijk in kennis heeft gesteld binnen 60 dagen nadat hij dit heeft ontdekt.

18. Aansprakelijkheid

18.1 Een Partij is aansprakelijk voor de schade die de andere Partij, diens ondergeschikten of hulpverleners daaronder begrepen, heeft geleden dan wel mocht lijden door of in verband met het toerekenbaar tekortschieten van de andere Partij in de nakoming van diens verplichtingen onder de Overeenkomst.

18.2 Een Partij vrijwaart de andere Partij tegen alle aanspraken van derden in verband met schade ontstaan door of in verband met het tekortschieten bedoeld in lid 1.

18.3 De door Opdrachtnemer te vergoeden schade is, behoudens opzet en grove schuld, per opdracht beperkt tot een maximum van € 1.000.000,-;

18.4 Indien Opdrachtnemer voor het verrichten van de Diensten gebruik maakt van zaken die eigendom zijn van Opdrachtgever, is Opdrachtnemer aansprakelijk voor de schade die aan deze zaken wordt toegebracht. Indien als gevolg van de aanwezigheid van zaken van Opdrachtgever bij Opdrachtnemer ter uitvoering van de Overeenkomst schade aan Opdrachtnemer of aan derden wordt toegebracht, op welke wijze dan ook, is deze schade geheel voor rekening en risico van Opdrachtnemer. In voorkomende gevallen zal Opdrachtnemer Opdrachtgever vrijwaren tegen aanspraken van derden.

18.5 Alle verplichtingen met betrekking tot het Personeel van Opdrachtnemer, ook die krachtens de belasting- en socialeverzekeringswetgeving, komen ten laste van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever tegen elke aansprakelijkheid in dit verband.

18.6 Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor de juistheid van de door Opdrachtgever aangeleverde informatie en bescheiden op basis waarvan Opdrachtnemer de Overeenkomst of opdracht uitvoert.

19. Overmacht

19.1 In geval van tijdelijke overmacht stelt de Opdrachtnemer de Opdrachtgever daarvan onmiddellijk nadat de omstandigheid die overmacht oplevert zich heeft voorgedaan Schriftelijk in kennis onder vermelding van de oorzaak van de overmacht. Alsdan is de Opdrachtgever bevoegd te kiezen tussen:

a. het verlenen van uitstel aan de Opdrachtnemer voor de nakoming van zijn verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst gedurende een redelijke termijn van maximaal 4 weken. Indien de Opdrachtnemer na afloop

van deze termijn niet in staat is om zijn verplichtingen onder de Overeenkomst alsnog na te komen, is de Opdrachtgever bevoegd de Overeenkomst met onmiddellijke ingang buiten rechte te ontbinden, zonder tot vergoeding van schade en enige kosten aan de Opdrachtnemer gehouden te zijn; of

b. ontbinding buiten rechte van de Overeenkomst met onmiddellijke ingang, zonder tot vergoeding van schade en enige kosten aan de Opdrachtnemer gehouden te zijn.

19.2 In geval van blijvende overmacht van de Opdrachtnemer stelt deze de Opdrachtgever daarvan onmiddellijk in kennis en is de Opdrachtgever bevoegd om de Overeenkomst met onmiddellijke ingang buiten rechte te ontbinden, zonder tot vergoeding van schade en enige kosten aan de Opdrachtnemer gehouden te zijn.

19.3 Onder overmacht wordt in ieder geval niet verstaan: gebrek aan personeel, stakingen, ziekte van personeel, grondstoffentekort, transportproblemen, tekortkoming of niet-nakoming van de verplichtingen door Opdrachtnemers, storingen in de productie van de Opdrachtnemer en liquiditeits of solvabiliteitsproblemen aan de zijde van Opdrachtnemer.

20. Ontbinding

20.1 Onverminderd hetgeen overigens in de Overeenkomst is bepaald, kan elk van de Partijen de Overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven buiten rechte geheel of gedeeltelijk ontbinden zonder tot enige schadevergoeding jegens de andere Partij te zijn gehouden, indien de andere Partij in verzuim is dan wel nakoming blijvend of tijdelijk onmogelijk is.

20.2 De Opdrachtgever kan, zonder enige aanmaning of ingebrekestelling, met onmiddellijke ingang buiten rechte de Overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven ontbinden zonder tot enige schadevergoeding jegens de Opdrachtnemer te zijn gehouden, indien

- Opdrachtnemer (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt of hem (voorlopige) surseance van betaling wordt verleend,
- Opdrachtnemer zijn faillissement aanvraagt of in staat van faillissement wordt verklaard,
- de onderneming van de Opdrachtnemer wordt geliquideerd,
- Opdrachtnemer zijn onderneming staakt,
- op een aanmerkelijk deel van het vermogen van Opdrachtnemer beslag wordt gelegd,
- Opdrachtnemer anderszins niet langer in staat moet worden geacht de verplichtingen uit de Overeenkomst na te zullen komen,
- de Opdrachtnemer een fusie of splitsing aangaat.
- ingeval van omkoping of belangenverstrengeling als bedoeld in Artikel 20,

20.3 Opdrachtgever is gerechtigd, onverminderd haar verdere rechten, de Overeenkomst zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst door haar enkele Schriftelijke mededeling geheel of gedeeltelijk te ontbinden, ongeacht haar recht op schadevergoeding, in de navolgende gevallen:

- indien Opdrachtnemer haar onderneming, geheel of gedeeltelijk overdraagt, liquideert, stillegt of als er intrekking plaatsvindt van eventueel voor de bedrijfsuitoefening vereiste vergunningen;
- Indien binnen de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer of diens Opdrachtnemers sprake is van discriminatie, kinderarbeid of ontoereikende arbeidsomstandigheden of door Opdrachtnemer aangeboden zaken niet zijn geproduceerd conform de door de Europese Unie of Nederlandse overheid gestelde milieuvorschriften;
- indien Opdrachtnemer één of meer van haar verplichtingen uit de Overeenkomst niet, niet tijdig of niet behoorlijk nakomt, waaronder mede wordt begrepen een niet toerekenbare tekortkoming;
- indien een rechterlijke instantie verbiedt dat Opdrachtgever (verdere) uitvoering geeft aan de Overeenkomst.

20.4 Indien de Overeenkomst is ontbonden, zal de Opdrachtnemer de reeds door de Opdrachtgever aan hem verrichte betalingen aan de Opdrachtgever terugbetalen, vermeerderd met de wettelijke rente over het betaalde bedrag vanaf de dag waarop dit is betaald. Indien de Overeenkomst gedeeltelijk is ontbonden, bestaat de terugbetalingsverplichting alleen voor zover de betalingen op het ontbonden gedeelte betrekking hebben.

21. Behoud recht nakoming te vorderen

Het nalaten door één van de Partijen om binnen een in de Overeenkomst genoemde termijn nakoming van enige bepaling te verlangen, tast het recht om alsnog nakoming te verlangen niet aan tenzij de desbetreffende Partij uitdrukkelijk en Schriftelijk met de niet-nakoming heeft ingestemd.

VI DIVERSEN

22. Intellectuele eigendomsrechten

22.1 Alle intellectuele eigendomsrechten die kunnen of zullen kunnen worden uitgeoefend - waar en wanneer dan ook - ten aanzien van de resultaten van de verrichte Diensten die Opdrachtnemer voor Opdrachtgever verricht, berusten bij Opdrachtgever. Deze rechten worden op grond van de Overeenkomst door Opdrachtnemer op het moment van het ontstaan daarvan aan Opdrachtgever overgedragen, welke overdracht door Opdrachtgever reeds nu voor alsdan wordt aanvaard.

22.2 Voor zover de resultaten, bedoeld in het eerste lid, tot stand komen met gebruikmaking van reeds bestaande, niet aan Opdrachtgever toekomende intellectuele eigendomsrechten, verleent Opdrachtnemer aan Opdrachtgever een niet-exclusief gebruiksrecht van onbepaalde duur. Opdrachtnemer garandeert in dat geval gerechtigd te zijn tot het verlenen van vorenbedoeld gebruiksrecht.

22.3 Voor zover voor de overdracht van de rechten, bedoeld in het eerste lid, een nadere akte zou zijn vereist, machtigt Opdrachtnemer Opdrachtgever reeds nu voor alsdan onherroepelijk om zodanige akte op te maken en namens Opdrachtnemer te ondertekenen, onverminderd de verplichting van Opdrachtnemer om op eerste verzoek van Opdrachtgever aan de overdracht van deze rechten medewerking te verlenen, zonder daarbij voorwaarden te kunnen stellen. Opdrachtnemer machtigt voor zover nodig Opdrachtgever hierdoor onherroepelijk om de overdracht van deze intellectuele eigendomsrechten in de desbetreffende registers te doen in- of overschrijven.

22.4 Indien tussen Partijen verschil van mening bestaat over intellectuele eigendomsrechten ten aanzien van de resultaten van de verrichte Diensten wordt er, behoudens tegenbewijs, van uitgegaan dat die rechten bij Opdrachtgever berusten. In alle gevallen mag Opdrachtgever het bij de Overeenkomst beoogde gebruik van de resultaten maken.

22.5 Opdrachtnemer doet hierbij afstand jegens Opdrachtgever van alle eventueel aan hem, Opdrachtnemer, toekomende zogenaamde persoonlijkheidsrechten als bedoeld in de Auteurswet 1912, in de mate als de toepasselijke regelgeving zodanige afstand toelaat. Opdrachtnemer doet, hiertoe gevolmachtigd, ook namens het aan zijn zijde betrokken Personeel, afstand jegens Opdrachtgever van alle eventueel aan deze personeelsleden toekomende persoonlijkheidsrechten, in de mate als de toepasselijke regelgeving zodanige afstand toelaat.

22.6 Opdrachtnemer mag de resultaten van de verrichte Diensten in generlei vorm aan derden beschikbaar stellen, noch hierover aan derden enige inlichting verschaffen, tenzij Opdrachtgever uitdrukkelijk toestemming hiervoor heeft verleend. Opdrachtgever kan aan deze toestemming voorwaarden verbinden.

22.7 Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever tegen aanspraken van derden ter zake van (eventuele) inbreuk

op intellectuele eigendomsrechten van die derden, vergelijkbare aanspraken met betrekking tot kennis, ongeoorloofde mededinging en dergelijke daaronder begrepen. Opdrachtnemer verplicht zich tot het op zijn kosten treffen van alle maatregelen die kunnen bijdragen tot voorkoming van stagnatie en tot beperking van de te maken extra kosten en/of te lijden schade als gevolg van bedoelde inbreuken.

22.8 Onverminderd het hiervoor bepaalde kan Opdrachtgever, indien derden Opdrachtgever ter zake van schending van intellectuele eigendomsrechten aansprakelijk stellen, de Overeenkomst Schriftelijk, buiten rechte, geheel of gedeeltelijk ontbinden. Van zijn recht tot ontbinding van de Overeenkomst zal Opdrachtgever geen gebruik maken dan na voorafgaand overleg met Opdrachtnemer.

23. Licenties

De voor de uitvoering van de Diensten onder de Overeenkomst benodigde Licenties zullen te allen tijde in eigendom blijven van Opdrachtgever. Voor zover mogelijk zal Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer voor de uitvoering van de Diensten sublicenties verlenen. In het geval geen sublicentie verleend kan worden en de Opdrachtnemer voor de uitvoering van de Diensten Licentie(s) nodig heeft, zal de Opdrachtnemer zorgen dat hij deze Licentie van de licentiegever verkrijgt.

24. Documentatie

24.1 De Opdrachtnemer zal de Opdrachtgever voorzien van duidelijke en voldoende Documentatie over de eigenschappen en gebruiksmogelijkheden van het Product.

24.2 De Opdrachtgever is gerechtigd de Documentatie openbaar te maken en te verveelvoudigen, uitsluitend ten behoeve van de in de Overeenkomst beoogde kring van gebruikers.

24.3 De Opdrachtnemer vrijwaart de Opdrachtgever tegen aanspraken die derden op grond van een aan hen toekomend auteursrecht met betrekking tot de Documentatie geldend mochten maken.

25. Overdracht rechten en verplichtingen uit de Overeenkomst

Een Partij is niet bevoegd zonder Schriftelijke toestemming van de andere Partij de uit de Overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen, of enig deel daarvan, over te dragen aan derden. De toestemming zal niet zonder redelijke grond worden geweigerd. Aan de toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden.

26. Verzekering

26.1 De Opdrachtnemer heeft zich adequaat verzekerd en zal zich adequaat verzekerd houden voor bedrijfsaansprakelijkheid, waaronder begrepen (Product)aansprakelijkheid voor schade toegebracht aan personen of zaken die eigendom zijn van de Opdrachtgever.

26.2 De Opdrachtnemer legt op verzoek van de Opdrachtgever onverwijld een gewaarmerkt verzekeringscertificaat dan wel een verklaring van de verzekeraar betreffende het bestaan van deze verzekering over. De Opdrachtnemer beëindigt noch wijzigt zonder voorafgaande Schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever de verzekeringsovereenkomst. De Opdrachtnemer is niet gerechtigd het verzekerde bedrag ten nadele van de Opdrachtgever te wijzigen, tenzij bedoelde voorafgaande Schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever is verkregen. De door de Opdrachtnemer verschuldigde verzekeringspremies worden geacht in de overeengekomen prijzen en tarieven te zijn begrepen.

27. Omkoping en belangenverstrengeling

27.1 Indien blijkt dat ten behoeve van het aangaan van de Overeenkomst met de Opdrachtnemer enig voordeel is of wordt aangeboden, of verschaft aan ondergeschikten of vertegenwoordigers van de Opdrachtgever, is de Opdrachtgever gerechtigd de Overeenkomst zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang buiten rechte te ontbinden zonder tot enige schadevergoeding te zijn gehouden overeenkomstig het bepaalde in Artikel 20.

27.2 Indien blijkt dat een ondergeschikte van de Opdrachtgever bij de totstandkoming van de Overeenkomst een al dan niet betaalde nevenfunctie vervult bij de Opdrachtnemer zonder dat de Opdrachtgever daarover vóór het sluiten van de Overeenkomst is ingelicht, is de Opdrachtgever gerechtigd de Overeenkomst zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang buiten rechte te ontbinden zonder tot enige schadevergoeding te zijn gehouden overeenkomstig het bepaalde in Artikel 20.

27.3 De wederpartij verklaart en staat er voor in dat ter zake van de Overeenkomst noch de wederpartij zelf, noch één of meer van haar leidinggevendenden, vertegenwoordigers, ondergeschikten en/of niet-ondergeschikten of met de wederpartij verbonden rechtspersonen en hun leidinggevendenden, vertegenwoordigers, ondergeschikten of adviseurs, betrokken zijn of zijn geweest bij overleg of afspraken met andere ondernemingen omtrent:

- a. prijsvorming en/of
  - b. de wijze van uitbrengen van offertes en/of
  - c. verdeling van werkzaamheden,
- op een wijze die strijdig zou kunnen zijn met de bepalingen van de Mededingingswet en/of de EU-mededingingsregels, behoudens voor zover dit noodzakelijk is in verband met uitvoering van de Overeenkomst door een combinatie of met gebruikmaking van één of meer onderaannemers.

28. Nietige en vernietigde bepalingen

Indien één of meer bepalingen van de Voorwaarden of de Overeenkomst nietig blijken te zijn of door de rechter vernietigd worden, behouden de overige bepalingen van de Voorwaarden

of de Overeenkomst hun rechtskracht. Partijen zullen over de nietige of vernietigde bepalingen overleg voeren teneinde een vervangende regeling te treffen. De vervangende regeling zal de strekking van de Voorwaarden of de Overeenkomst niet aantasten.

29. Vervolgopdracht

De Opdrachtnemer kan aan de Overeenkomst geen enkel recht ontfemen voor de verkrijging van een vervolgopdracht.

30. Voortdurende verplichtingen

Verplichtingen die naar hun aard bestemd zijn om ook na afloop van de Overeenkomst voort te duren, behouden nadien hun werking. Tot deze verplichtingen behoren in ieder geval: garantie, tekortschieten in de nakoming, aansprakelijkheid, ongedaanmaking, Documentatie, cessie van verzekeringspenningen, geheimhouding en geschillen en toepasselijk recht.

31. Geschillen en toepasselijk recht

31.1 Ieder geschil tussen Partijen ter zake van de Overeenkomst zal bij uitsluiting worden voorgelegd aan de daartoe bevoegde Nederlandse rechter.

31.2 Op de Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing. De toepasselijkheid van de bepalingen van de "United Nations Convention on contracts for the sale of goods" (het "Weens Koopverdrag") is uitgesloten.

A. Voor werkzaamheden in het kader van onderhoud van Programmatuur, gelden de volgende aanvullende bepalingen:

32. Onderhoud

32.1 Indien Partijen in de Overeenkomst de soorten van onderhoud niet anders hebben gedefinieerd, wordt onder de hierna vermelde soorten van onderhoud verstaan:

a. Preventief onderhoud: het in stand houden van de Programmatuur, hetgeen betekent: het nemen van geëigende maatregelen en waarborgen zodat de Programmatuur conform de specificaties functioneert;

b. Correctief onderhoud: het opsporen en herstellen van gebreken in de Programmatuur en Documentatie, nadat deze door Opdrachtgever zijn gemeld;

c. Vernieuwend onderhoud: het Aanpassen van de Programmatuur aan nieuwe technologische inzichten en/of nieuwe wettelijke regelingen en/of verbeteringen c.q. uitbreidingen van de functionaliteit.

32.2 De service levels (kwaliteit en niveau) van het onderhoud worden in de SLA uitgewerkt.

32.3 Het is Opdrachtnemer niet toegestaan functionele wijzigingen in de Programmatuur aan te brengen tenzij Opdrachtgever hiervoor vooraf Schriftelijk toestemming heeft gegeven dan wel hierom expliciet heeft verzocht.

33. Gebreken en correctief onderhoud

33.1 In de SLA wordt bepaald op welke wijze een gebrek aan Opdrachtnemer wordt gemeld. Als de SLA hiervoor geen voorschrift bevat, wordt een gebrek zo spoedig mogelijk en zo gedetailleerd mogelijk, Schriftelijk - bij voorkeur via e-mail - aan Opdrachtnemer gemeld.

33.2 Tenzij Partijen in de Overeenkomst gebreken in andere categorieën hebben onderverdeeld, worden in verband met het verrichten van correctief onderhoud, gebreken in de volgende categorieën onderverdeeld:

a. Prioriteitsgroep 1

De Programmatuur functioneert in het geheel of grotendeels niet en is in redelijkheid niet meer bruikbaar.

b. Prioriteitsgroep 2

De Programmatuur vertoont ernstig verlies aan functionaliteit, maar kan naar de mening van Opdrachtgever nog worden gebruikt.

c. Prioriteitsgroep 3

De Programmatuur vertoont hinderlijke tekortkomingen, maar kan normaal worden gebruikt. Opdrachtgever beslist in welke prioriteitsgroep een gebrek valt.

33.3 In de SLA wordt per prioriteitscategorie vastgesteld of Opdrachtnemer een inspanningsverplichting dan wel een resultaatsverplichting heeft ten aanzien van de termijn waarbinnen Opdrachtnemer met het correctief onderhoud moet aanvangen en binnen welke termijn het gebrek moet zijn verholpen. De periode vangt aan op het moment van de melding als bedoeld in het eerste lid van dit Artikel.

33.4 Indien correctief onderhoud tijdens de overeengekomen uren is aangevangen, heeft Opdrachtgever het recht te verlangen dat dit onderhoud buiten deze uren wordt voortgezet indien hij van mening is dat de aard van het gebrek daartoe aanleiding geeft.

33.5 In de SLA wordt vastgesteld op welke wijze Opdrachtnemer aan Opdrachtgever meldt dat het gebrek is verholpen, alsmede op welke wijze Opdrachtnemer over (het verhelpen van) het gebrek zal rapporteren.

33.6 Tot correctief onderhoud behoort tevens het uitvoeren van tijdelijke probleemoplossingen.

Programmaomwegen of probleemvermijdende beperkingen zullen door Opdrachtnemer niet eerder worden aangebracht dan na Schriftelijke toestemming van Opdrachtgever, waarbij Opdrachtnemer bij het verzoek daartoe zal aantonen dat het gebrek vooralsnog niet op een andere manier kan worden verholpen.

34. Verbeterde en Nieuwe versies

34.1 Opdrachtnemer zorgt voor een consistent versiebeleid. Daarbij geldt als uitgangspunt dat Verbeterde en Nieuwe versies tijdig beschikbaar komen. Opdrachtnemer onderzoekt met het oog daarop regelmatig de noodzaak om dergelijke versies uit te brengen en informeert Opdrachtgever zo snel mogelijk over de uitkomsten van zijn onderzoek.

34.2 Tussentijdse wijzigingen in Programmatuur als gevolg van Correctief Onderhoud, maken zoveel mogelijk onderdeel uit van Verbeterde en Nieuwe versies.

34.3 Opdrachtnemer stelt Opdrachtgever op verzoek kosteloos een exemplaar van een Nieuwe versie ter beschikking voor test- en evaluatiedoeleinden. Opdrachtgever is niet verplicht tot ingebruikname van Nieuwe versies.

34.4 Indien is overeengekomen dat Opdrachtnemer de Programmatuur installeert, geldt deze verplichting tevens voor Nieuwe versies die Opdrachtgever in gebruik wil nemen.

34.5 Indien Opdrachtnemer er voor kiest om in plaats van een Nieuwe versie andere Programmatuur uit te brengen en te stoppen met Innovatief Onderhoud op de bij Opdrachtgever in gebruik zijnde Programmatuur, kan Opdrachtgever aanspraak maken op hetzij onverkorte nakoming van de Overeenkomst van Onderhoud, hetzij op een Gebruiksrecht op die nieuwe Programmatuur tegen de in de Overeenkomst vastgelegde voorwaarden voor een Nieuwe versie.

34.6 Opdrachtnemer is verplicht in voldoende mate te onderzoeken of er, naar aanleiding van het door hem verrichte Preventief en/of Correctief onderhoud, aanleiding is om Verbeterde versies van de Programmatuur te ontwikkelen en aan Opdrachtgever beschikbaar te stellen. Opdrachtgever is niet verplicht deze Verbeterde versies af te nemen.

34.7 Opdrachtgever heeft tot zes weken na succesvolle implementatie van de Verbeterde versie het recht Opdrachtnemer mede te delen dat hij het gebruik van de Verbeterde versie niet wenst voort te zetten.

34.8 Opdrachtnemer zal ervoor zorgdragen dat alle voorafgaande versies van de Programmatuur, gerekend vanaf en inclusief de door Opdrachtgever in onderhoud gegeven versie(s) gedurende een periode van drie jaar na het uitkomen van (een) Verbeterde versie(s) ondersteund en onderhouden worden.

34.9 Opdrachtgever heeft het recht de Verbeterde versie aan een Acceptatietest te onderwerpen.

35. Aanpassingen

35.1 Opdrachtnemer zal de Apparatuur c.q. de Systeemprogrammatuur op verzoek van Opdrachtgever Aanpassen.

35.2 De aanpassingen worden uitgevoerd aan de hand van een vooraf vastgesteld plan van aanpak.

36. Wijzigingen in de reikwijdte van het onderhoud

Indien Programmatuur waarvan het onderhoud bij het aangaan van de Overeenkomst onder de reikwijdte van de Overeenkomst viel, niet langer door Opdrachtgever gebruikt wordt, wordt de reikwijdte van de Overeenkomst geacht overeenkomstig te zijn aangepast, zonder dat aan Opdrachtnemer enig recht op schadevergoeding als gevolg van deze wijziging toekomt.

B. Voor het uitvoeren van ontwikkelingen aan bestaande en nieuw te implementeren automatiseringssystemen, gelden de volgende aanvullende bepalingen:

37. Standaard Programmatuur

37.1 In het geval Opdrachtnemer Standaard Programmatuur levert of indien hij Maatwerkprogrammatuur ontwikkelt bovenop reeds bestaande Standaard Programmatuur, zal Opdrachtnemer zorgdragen voor de benodigde Licenties voor het gebruik van de Standaard Programmatuur.

37.2 De voorwaarden betreffende de Licentie(verlening) en de omvang van het gebruiksrecht worden in een Bijlage bij de Overeenkomst dan wel in een afzonderlijke licentieovereenkomst vastgelegd.

37.3 Krachtens de Licentie heeft Opdrachtgever in ieder geval het recht om een reservekopie te maken en fouten te (laten) herstellen, een en ander voor zover nodig om de (Standaard) Programmatuur te kunnen gebruiken.

38. Plan van aanpak Maatwerkprogrammatuur

38.1 Voor de ontwikkeling en Implementatie van de Maatwerkprogrammatuur wordt een plan van aanpak opgesteld.

38.2 In het plan van aanpak worden in ieder geval vastgelegd: de datum van levering, de datum van Implementatie, de eventuele fases waarin de Maatwerkprogrammatuur ontwikkeld dan wel geïmplementeerd wordt, alsmede de in die fases te behalen (deel)resultaten, het plaatsvinden van (tussentijdse) systeemtesten, het plaatsvinden van (tussentijdse) Acceptatietesten, alsmede of de Maatwerkprogrammatuur aan de hand van een Functioneel bestek wordt ontwikkeld en/of geïmplementeerd.

38.3 De Acceptatietest zoals bedoeld in Artikel 5, wordt door Opdrachtgever opgesteld en door of namens Opdrachtgever uitgevoerd.

38.4 Indien het plan van aanpak door Opdrachtnemer wordt opgesteld, wordt dit ter goedkeuring aan Opdrachtgever aangeboden. Opdrachtgever heeft te allen tijde het recht bij de totstandkoming van het plan van aanpak aanwijzingen te geven en te verlangen dat deze aanwijzingen in het plan van aanpak worden opgenomen.

38.5 Eerst nadat het plan van aanpak, als bedoeld in het vorige lid, door de Opdrachtgever Schriftelijk is goedgekeurd, vangt de Opdrachtnemer aan met de verdere werkzaamheden. Indien Opdrachtgever het plan van aanpak afkeurt, zal Opdrachtgever aan Opdrachtnemer Schriftelijk en gemotiveerd meedelen op welke punten het plan van aanpak is afgekeurd. Opdrachtgever biedt aan Opdrachtnemer de gelegenheid het plan van aanpak aan te passen en binnen een door Opdrachtgever gestelde termijn opnieuw aan Opdrachtgever aan te bieden. Indien het aangepaste plan van aanpak opnieuw door Opdrachtgever wordt afgekeurd, heeft deze het recht de Overeenkomst buiten rechte (eventueel voorwaardelijk of gedeeltelijk) onmiddellijk te ontbinden zonder dat daarvoor enige aanmaning of ingebrekestelling is vereist.

39. Acceptatietest

39.1 Opdrachtgever zal, binnen een in het plan van aanpak beschreven termijn, de Programmatuur aan de Acceptatietest onderwerpen. Partijen hebben gezamenlijk de verplichting een acceptatieprocedure vooraf Schriftelijk vast te leggen, waarbij in ieder geval zullen worden opgenomen:

- a. de door beide Partijen geaccordeerde specificaties waaraan het Resultaat getest dient te worden;
- b. een regeling voor de verdeling van de kosten voor herstelwerkzaamheden indien blijkt dat het Resultaat niet aan de specificaties voldoet;
- c. de duur van de acceptatieprocedure.

39.2 Direct nadat de Acceptatietest heeft plaatsgevonden, wordt door Opdrachtgever en Opdrachtnemer een proces-verbaal opgemaakt en ondertekend. In het proces-verbaal worden de gebreken, die de Programmatuur vertoont, vastgelegd alsmede de delen van de Programmatuur die door Opdrachtgever zijn goedgekeurd c.q. afgekeurd.

39.3 Binnen de in het plan van aanpak beschreven termijn zal Opdrachtnemer de in het proces-verbaal vastgelegde gebreken verhelpen.

39.4 Indien Opdrachtgever de Programmatuur niet bij de eerste Acceptatietest heeft goedgekeurd, zal de Acceptatietest uiterlijk binnen een in het plan van aanpak beschreven termijn, worden herhaald. In het tweede proces-verbaal zal worden vastgelegd of de in het eerste proces-verbaal opgenomen gebreken zijn verholpen en in het geval van afkeuring zoals beschreven in het tweede lid van dit Artikel of de Programmatuur thans is goedgekeurd. Ter zake van niet verholpen gebreken is het bepaalde in het tweede en derde lid van dit Artikel van toepassing.

39.5 Indien de Programmatuur na de tweede Acceptatietest, zoals beschreven in het vierde lid van dit Artikel, opnieuw door Opdrachtgever wordt afgekeurd, is de Opdrachtgever gerechtigd de Overeenkomst onmiddellijk te ontbinden zonder dat daarvoor enige aanmaning of ingebrekestelling is vereist. Opdrachtgever zal geen gebruik maken van het bepaalde in de eerste zin van dit lid, indien Opdrachtnemer, ter beoordeling van de Opdrachtgever, aannemelijk maakt dat herstel van de afgekeurde elementen op korte termijn gerealiseerd wordt.

39.6 In het geval de situatie zoals beschreven in het vijfde lid van dit Artikel zich voordoet is Opdrachtnemer aansprakelijk voor de door Opdrachtgever geleden en te lijden schade.

39.7 Indien alle onderdelen van de Programmatuur door Opdrachtgever zijn goedgekeurd, zal de datum waarop het laatste proces-verbaal is opgesteld en ondertekend, gelden als datum van Acceptatie.

39.8 Opdrachtgever is gerechtigd de Programmatuur of de Acceptatietest door een onpartijdige deskundige te laten onderzoeken alvorens deze te accepteren c.q. goed te keuren. Opdrachtnemer is gehouden hieraan zijn medewerking te verlenen.